

**[Ministeren for offentlige arbejder]**

Varslet blev givet for to år siden, og situationen var jo den – det må man erkende med al respekt for vore dygtige telefonfabrikker og for vore dygtige og velfungerende telefonselskaber – at de sad tungt på monopoliet. Der var kun ét apparat, og det var det dyre. Det var også det gode, men en dansk telefonabonnet havde ingen mulighed for at sige: jeg vil godt give afkald på nogle af hundekunsterne, på nogle af særtjenesterne, jeg klarer mig med et billigere apparat. Den mulighed fandtes slet ikke.

Men jeg er da ikke i tvivl om, at det foruden varslet for to år siden selvfølgelig også var de store annoncer og den store succes – jeg har hørt tal nævnt på helt op til 200.000 af disse illegale apparater, som skulle være i anvendelse – det var den udvikling, der førte til, at de danske telefonfabrikker omsider tog sig sammen og også fremstillede og nu markedsfører hver et billigere apparat. Hvilket de vel nok kan, skal vi sige takke os andre og udviklingen for at de blev animeret til.

Må jeg så yderligere til hr. Dohrmann sige, at jeg tror, jeg kan give ham tilsagn om, at typegodkendelsen ikke vil blive misbrugt på nogen måde til nogen monopolisering. Det er det modsatte, der er hensigten. Det var nok rigtigt, at man ikke kan forstyrre hele nettet med et telefonapparat af slet kvalitet, men man kan forstyrre modtagelsen hos andre i ejendommen eller i nærheden, og det er alt nok, for man må ikke have lov til at forstyrre én eneste. Forskellen i forhold til strygejernet, barbermaskinen og skrivemaskinen er jo, at dér går der altså kun strøm ind, men her er der tale om en tovejsfunktion, som alle teknikere er enige om kan blive skadet og i nogle tilfælde bliver det, hvis apparaturet ikke er i orden.

Må jeg sige til hr. Ole Henriksen, som er bange for, at dette kun er et første skridt: ja, det har jeg jo sådan set allerede bekræftet at det har han da ret i. Det står der jo også højt og tydeligt. Men hr. Ole Henriksen kan vel ikke tænke sig en situation, hvor vi skal have lukket for indførsel af telefonapparater og andet telefongrej, men åbent for udførsel. Det er da klart, at det må være lige for lige, og alt andet vil alle andre nationer naturligvis vende sig imod, og selvfølgelig vil da ingen tillade os frit at operere på deres marked, hvis vi holder dem ude ved lovgivning eller på anden måde. Der må være gensidig-

hed i dette, plus at der er en meget stor fordel i, at man ved siden af et godt hjemmemarked har en animering til at gøre sig umaage med eksporten. Alle partier uanset partifarve og ideologi har lige stor interesse i, at det skal ske for Danmarks vedkommende. Jeg har også været i fabrikation og i eksport eller i hvert fald salgsvirksomhed, og så længe vi kunne sælge hele vor produktion på hjemmemarkedet, holdt vi os tilbage fra den ulejlighed, den risiko, de udgifter, der nemt kan være forbundet med eksport; så der skal en vis animering til.

Hr. Ole Henriksen omtalte et ønske fra fabrikanterne om overgangsordninger, men dér er det altså, jeg allerede har gjort opmærksom på, at de på nuværende tidspunkt har haft to år til denne omstilling, som de så omsider også vågnede op til, så jeg tror nok, de føler sig ganske pænt betjent, for vi kunne højst sandsynligt have gennemført dette lovforslag for et år siden. Men jeg er selv tilfreds med, at der har været dette varsel til nødvendige omstillinger.

Så siger hr. Ole Henriksen endelig, at det kan man lige så godt kalde liberalisering. Ja ja, men der er jo ikke nogen skam i det; hvis det bare er, som jeg lige har sagt, en tovejsliberalisering, ind og ud, så vil det til sidst blive til fordel også for vor beskæftigelse.

Jeg vil til de såkaldt borgerlige partiers ordførere, som jeg allerede har svaret og takket, kun tilføje den oplysning – jeg husker ikke i øjeblikket, om det står i talen, men det er en oplagt ting – at også telefonselskaberne kan gå ind i handelen med udenlandske telefoner, når de er typegodkendt. Det er altså ikke noget, som telefonselskaberne og deres dygtige medarbejdere holdes ude fra.

Hr. Helge Mortensen sagde meget elskværdigt, sådan opfattede jeg det i hvert fald, at lovforslaget kan tolkes på to måder. Det har han fuldstændig ret i, det er på en måde en åbning, på en anden måde en skærpelse, nemlig gennem muligheden for restriktioner for overtrædelser, en mulighed, vi ikke tidligere har haft. Jeg håber, at jeg har tolket hr. Helge Mortensens bemærkning på rette måde, nemlig at han finder forslaget tilpas balanceret i de modgående hensyn, det måtte tage. Der har jo været, som jeg har omtalt, et monopol på området, og jeg er enig med hr. Helge Mortensen og også med hr. Ole Henriksen i, at det må afvikles nænsomt. Det må